

Igazi hulla

Megszidott az óvó néni, hogy túl élénk a fantáziám, minek ijesztgetem a többieket, meg traktálom őket a hazugságaimmal, hogy láttam már igazi hullát és vettem részt nyomozásban. Pedig meg sem ijedtek, igazából mindenki irigyelt, hogy olyan vagyok, mint Nick a Trópusi hőségből. De ezt hiába mondtam neki, azt felelte, éppen itt a baj, nem volna szabad annyit tévéznom, attól lesznek képzelgéseim.

Anya is megszidott, kétszer. Előbb az óvó néni előtt, hogy hazudni csúnya dolog, és ha ilyen butaságokat találok ki, többet nem nézhetek nyomozós filmeket. Aztán mikor kimentünk az oviból, és nem volt már ismerős a közelben, ismét, hogy mit jártatom a számat, tanuljam már meg, vannak dolgok, amikről nem beszélhetek. Még szerencse, hogy az óvó néni nem hitt nekem, mit gondolna különben a város, miféle maffiózók vannak a családban? Egyébként pedig a koponya nem hulla, ezt is tanuljam meg.

Elég nehéz észben tartani. Mármint hogy miről szabad beszélni, és miről nem, kinek igen és kinek nem. Anyáéknak mindenről. Nemcsak szabad, hanem kell. Ők legalábbis ezt mondják. Az a jó gyerek, aki mindent elmond a szüleinek. Azt nem teszik hozzá, hogy baj ebből is lehet. Ha rosszat csináltam, és elkotytyintom, szidás jár, ha más csinált rosszat, és elmondom, szintén jár, mert miért árulkodom? Aztán vannak az idegenek. Aki nem család, az mind idegen. Ez viszonylag egyszerű, idegeneknek a családról vagy jót, vagy semmit. De nem mindig lehet tudni, mi rossz, mi jó vagy mi semleges, ezért legjobb választás a semmi. Semmit kell mondani, azt viszont muszáj, hallgatni nem lehet, felelj, ha kérdeznak! A legkomplikáltabb a család. Azt lehetne hinni, családban családról szabad beszélni, de közben nem, legalábbis nem mindenkinek. Nem lehet például elmondani az egyik részének, mit mond róla a másik része, mert abból is harag lehet. Ha össze vagyok zavarodva, anyáék azt mondják, úgy amblokk

BORCSA IMOLA (1990, Kézdivásárhely) író, gyógyszerész. Jelenleg szülővárosában él. Első novelláskötete 2019-ben jelent meg *Magnebéhat* címmel az Erdélyi Híradó Kiadó–Napkút Kiadó gondozásában, amelyért megkapta a Romániai Írók Szövetségének Debüt-díját és az Írók Boltja Könyvösztöndíját.

ne üssem az orrom a felnőttek dolgába. De akkor minek beszélnek róla előttem? Nem magukat kéne megszidják érte? Néha úgy megharagszom rájuk, hogy elhatározom, bosszúból soha többé nem szólok meg, néma leszek, ha már úgyse lehet szidás nélkül megúszni a beszédet. Aztán jön anya, hogy kérek-e palacsintát, vagy apa, hogy pecázzunk-e, és akkor mégsem tudom megállni, felelek.

Ez a mostani szidás is igazságtalan volt mindenkitől. Anyáéktól azért, mert a koponya egyáltalán nem a felnőttek dolga, mi, gyerekek találtuk meg. És kijött a rendőrség, indult rendes nyomozás, kellett vallomást tenni meg minden. Szóval szinte egyáltalán nem füllentettem, az óvó néni hibája, hogy nem hitt nekem.

Rita esküvőjén történt. Rita Karcsi bátyja lánya. Én az esküvőig sose találkoztam vele, a meghívóig nem is tudtam róla, hogy ő van, meg Karcsi bátyjáról se. Pedig ő is anya testvére, csak nem igazi, hanem mostoha, tata fia az első házasságából. Anya azt mondta, mindig jó testvér volt, rendes ember, csak a kapcsolatot nem tartják már annyira, mert a távolság meg tata halála, meg a földek, de nem tudtam kivenni, hogy ez mind hogy függ össze, mert anya átváltott románra, hogy ne értsem. Aztán azt is mesélte, megint magyarul, hogy Karcsi bátyja Brassóban járta az iskolát, hétvégente jött haza, és őt mindig csokoládéval lepte meg, mert egy barátja szülei a Poiana-gyárban dolgoztak. Szóval bármi történt is, ő azért rendes ember.

István bátyja szerint viszont anya nem tudja felmérni a viszonyokat, mert ő volt a legkisebb, el volt kényeztetve. Ezt egy vasárnap mondta mamánál. Mi ott ebédelünk mindig, meg István bátyja is, mióta elvált. Az ő véleményére adni kell, ő a családban az első üzletember. Ezt szokta is mondani, nem pont így, hanem hogy tőle mehetünk a saját fejünk után, tesz rá magasról, csak nézzük meg, hol tart ő, és hol tartunk mi. Azt éppenséggel megnézhetjük, mormolta egyszer bőfögés közben apa, de akkora botrány lett belőle, István bátyja két vasárnap nem jött mamához. Anya aztán mondta apának, hogy máskor ezt engedje el a füle mellett, kár belerúgni szegénybe, így is szenved. Szerencsére neki minden meg van engedve, dohogott apa, de azért többet a válást nem emlegette.

Meg nekem is kiadták, hogy Karola ángyóról többet ne beszéljek, István bátyja előtt legalábbis ne. Nem értettem, apa meg én miért nem beszélhetünk róla, miközben István bátyja szokott. Csak már nem úgy emlegeti, hogy Karola, hanem szuka vagy büdös kurva. Az utolsó bőrt is lehúzná rólam az a szuka! Még hogy a ház neki marad? Mit képzelsz az a büdös kurva? Ilyenkor anya szúrósan néz rá, mama kacsintani próbál, és felém bök a fejével, de ezt István bátyja helyett mindig én veszem észre.

Addig nem tudtam, mi a válás, de most már tudom. Az senkinek se jó, ezt mondta anya, és tényleg, nekem se, főleg a melegszendvics miatt. Karola ángyó készítette a legfinomabbat a világon, és én abból már soha többé nem ehetek. Pedig az nem is igazi szendvics volt, a feltét nem két kenyér közé volt rakva,

egyetlen szeletre kent és pakolt rá Karola ángyó mindent. Aztán betette a mikro-hullámú sütőbe, amiről azt mondták, senki másnak nincs még a városban. Az olyan gyorsan süt, mire a kezem megmostam, a szendvics már el is készült. A vaj átítatta a kenyeret, a szalámi kicsit megpirult, a sajt megolvadt, sistergett, annál finomabbat sose ettem. És még ketchupot is tehettem rá, amit a boltból hoztak. István bátyja új boltjából, a Selectből.

Mikor nyitotta, mama kérdezte, miért nem lehet valami becsületes neve, mint Kati vagy Gyszi, mit mind akar flancolni? Erre István bátyja elviharzott, csak még előtte ordibált egy kicsit, hogy mi csökkent agyú marhák vagyunk, nem értjük a logikát, úgyhogy hallgassunk. A logikát máskor magyarázta el. Azt mondta, angol szó a Select, azt jelenti, választani, és ez a lényeg. Mert ez az első bolt a városban, ahol a polcok előtt nincsen pult és elárúsító, mindenhez oda lehet menni, megtapogatni, megszagolni. Ilyen egy modern üzlet, ez a jövő, haladni kell korral. Később viszont azt mondta, amennyi tetves tolvaj van ebben az országban, még a fuszulykakonzervet is lakat alatt kéne tartani.

Pedig ha én tolvaj lennék, biztos nem a konzervet lopnám, hanem az ezüst-korlátot a bolt előtti lépcsőről. Persze István bátyja azt mondja, nem ezüst, de szerintem ez megtévesztés, pont úgy csillog a napfényben. El is képzeltem, hogy be lehetne olvasztani, és érmét nyomni belőle, biztos egy egész kincsesláda megtelne. Vehetnék belőle hajót, elmehetnék a trópusokra.

Szóval István bátyja azt mondta, anyáék tökkelütöttek, ha mennek Rita esküvőjébe, ezek egyik gyermek keresztelőjére se tolták oda a képüket, csak akkor tartják a rokonságot, mikor pénzt vasalhatnak be. Anya szerint viszont a tisztesség így kívánta, mert Karcsi bátyja is végigjárta mindhármuk esküvőjét. István bátyja azt felelte, az ő szemében Karcsi bátyja tisztessége ott ért véget, mikor a földek eladásánál a seggét kifordította, és ilyen ganyé ember őt ne hívja sehova.

Végül anya és Anci nénje mégis úgy döntöttek, elmegyünk. Tordán tartották, én már alig vártam. Az utat is, mert anyáékkal előre megbeszéltem, hogy Brasótól mehetek Anci nénjéék kocsijában, így több időm jut Rebivel és Szilával játszani. Olyan hosszú úton még sose jártam. Reggel indultunk, és mire odaértünk, este lett. És egy csomószor meg kellett álljunk közben. Négyszer pisilni, kétszer meg enni. Egyszer azért, mert elromlott Ionel bátyja kocsija, bedugult a gyertya. És még kétszer hányni, Rebi miatt. Szerintem egyszer szimulált, nem is volt hányingere, csak ki akart a pipacsmezőn szállni. Szedtünk is egy csokrot, de hiába, alig indultunk el, a virágok máris kilapultak, lekókadtak, elhullatták a szirmaikat.

Rebi erre bőgni kezdett, de Anci nénje megígérte, szedünk hazafelé is, és majd nedves vattába bugyoláljuk a szárukat, úgy kibírják az utat. Rebi viszont tovább sírt, neki most kell a pipacs, abból akar koszorút fenni a fejére az esküvőre, és hiába csúfolta Szila, hogy hülyegyerek, mert a fejről is pont úgy potyognának le a szirmok, ő csak nem hagyta abba. Aztán Ionel bátyja kitalált egy versenyt, piros virágokat kellett felsorolni, aki többet tud, az nyer. Erre Szilával

duzzogni kezdtünk, hogy ez igazságtalan, mi muskátlin meg szegfűn kívül nem tudunk semmit, ezt csak Rebi nyerheti meg. Úgyhogy utána játszottunk még egy kört, egy autóalkatrészeset. Abban én nyertem, ami elég szegyen Szilának, mert Ionel bátyja az autószerelő, nem apa. A díj egy kocka csoki volt, amiből aztán több lett, de nem tudni, mennyi, mert a puffasztott rizses Poiana úgy megoldvadt a melegben, hogy törni nem lehetett, csak tépni.

Az úton még kártyáztunk sokat, és láttunk erdőt, ahol mindenik fának koromfekete a törzse, meg égigérő gyárkéményt Kiskapuson, nevettük is, hogy nem Kiskapus, Nagykéményes kéne legyen a neve. És haditervet is készítettünk a lopásra, a menyasszony cipőjét kellett majd az esküvőben elrabolnunk. Szóval izgalmas volt az út, csak a végére aludtunk el, az érkezésre nem is emlékszem.

Másnap reggel hatalmas sürgés-forgásra ébredtünk, már ott voltak a koszorúslányok, öltöztették Ritát. És fontak koszorút Rebi fejére margarétából, amit a ház melletti réten szedtek. Karcsi bátyjáék a város szélén laknak, azért van mellettük rét. Meg van tó is, ici-pici, úgy hívják, Csíki, pár lépésre pedig a strand, ami szintén tó, csak nagyobb és a vize sós. Ezt nem is igazán hittem, addig úgy tudtam, sós vize csak a tengernek van. Karcsi bátyja elmagyarázta, hogy Torda alatt só van a földben, azért van ott sóbánya, és azért lesznek sósak a tavak. Azt is mondta, ez a víz annyira fenntart, úszógumi nélkül sem süllyedek el. Másnap elvisz oda, és megtanít úszni, azt ígérte. Ettől igazán lázba jöttem, már el is képzeltem, hogyan fogom az óvodában a többieknek elmesélni.

Egyébként az esküvő is érdekes volt, csak nem a templomi, mert ott csendben kellett maradni. Legjobban a cipőlopást vártuk, de aztán kiderült, hogy a pohártörés még annál is érdekesebb. Az elején történik, mielőtt a vőlegény és a menyasszony az étterembe bevonulnak. Az ajtóban koccintanak, aztán földhöz vágják a poharat, ripityára törik az üveg, a padlót ellepi a szilánk, mintha csupa gyémánt volna.

Kitaláltuk, mi, gyerekek, hogy az étterem udvarán kellene rendezzünk egy esküvőt magunk között. Nekem főszerep nem kellett. Nem volt ott szép lány, csak egy kövér szeplős, annak nem akartam a férje lenni, de násznagynak jelentkeztem, földhöz szerettem volna vágni én is egy poharat. Az volt a terv, hogy bemegyünk, iszunk, aztán valahogy pohárral a kezünkben, feltűnés nélkül kiténfergünk. Igazából Szila rontott el mindent, mert ivás után a mellénye alá rejtette a poharat, és már iramodott volna meg, de Anci nénjének feltűnt a dudor, nyakon csípte, és kiszedte belőle a tervünket. Erre persze kaptunk egy jó szidást, beparancsoltak mindenkit a terembe.

De az végül nem is volt baj, mert már jött a leves, akkor kellett megejtsük a cipőlopást. Kifigyeltük, hogy a főasztalnál az abrosz leér egészen a földig, be lehet alá bújni észrevétlen. Sikeres is volt az akciónk, szerintem még Rita sem vette észre, mikor eltűnt a lábáról a cipő. A váltságdíjat kitalálni nem volt könnyű, de aztán a vőfély bácsi azt ajánlotta, kérjünk annyi üveg Colát, ahányan vagyunk, és belementünk. Azokat egész este meg se kezdtük, hazavittük zsákmánynak.

Másnap Szila mondta, ő úgy tudja, a Colával lehet robbantani, ki kellene derítsük, mi kell hozzá, vagy kísérletezzük ki. Engem viszont akkor már robbantás nem érdekelt, az úszást vártam. Szila csúfolkodott, hogy beszari vagyok, az a bajom, de még ez sem érdekelt. Reggeltől kérdezgettem, mikor megyünk végre a strandra, hogy megtanuljak úszni, de a felnőttek úgy döntöttek, csak ebéd után. Amíg ők sütik a húst, mi fürödünk a Csíkiban.

Fürdés előtt még segítettünk apáéknak tüzet gyújtani, mi vittük a fát a tűzhelyhez. Versenyeztünk, ki bír többet megemelni. Én négy nagy hasákkal egyensúlyoztam, Szila szintén, közben csúfolta Rebit, nála miért csak kettő van? Mire Rebi, hogy azért, hogy ne tántorogjak, mint te, és azzal Szilát jól meglökte. Ő elejtett mindent, az egyik hasáb pont a lábujjára esett, és sírni kezdett. Anyaaa, vonyította. Erre jött Anci nénye, Szila lábát ápolta, Rebit szidta, közben meg az egész munka rám maradt, egyedül hordtam oda az összes fát. Mondtam apának, jutalmul meg kellene engedje, hogy én gyűjtsam a tüzet, de azt mondta, ahhoz még nem vagyok elég nagy, viszont segíthetek majd forgatni a miccset.

Ropogott a tűz, mikor Sziláék a házból kijöttek. Rebin már fürdődressz volt, Szila lábán meg neylonzacskó befőttesgumival odaerősítve. Hogy ne fertőződjön be a sebem, mondta Szila büszkén, mint egy harcban megsérült katona. Gyorsan én is átöltöztem, azzal mentünk is be a vízbe. A Csíkinak iszapos volt az alja, azt onnan lehet tudni, hogy ragad. Játszottunk olyat, hogy ki bírja tovább levegő nélkül a víz alatt. Aztán Rebi és Szila ott hagytak, hogy átússzák a tavat.

Én közben megint lebuktam a víz alá, de már nyitott szemmel. Azt találtam ki, ha Torda alatt olyan sok a só, régen itt tenger lehetett, és akkor a tavak mélyén biztos találunk kagylókat. Olyat szerettem volna leginkább, amiben igazgyöngy is van, de a szimplának is örültem volna. Aztán eszembe jutott, hogy az igazi gyöngyhalászoknak hajójuk is van, ezért gyorsan kiszaladtam a partra, kértem egy papírt, és hajtogattam egyet. Erre már Sziláék is visszaértek, elmondtam nekik a tervet, és mutattam a hajót, amibe gyűjthetjük a gyöngyöket. Különösen Rebi lett lelkes.

A kutatást úgy csináltuk, hogy lebuktunk a víz alá, végigtapogattuk a tó fenekét egy részen, és felhoztunk mindent, ami a kezünkbe akadt. Én a sekélyebb részeken, Rebiék a mélyebbeken. Az első néhány kör sikertelen volt, csak kavicsokat hoztunk felszínre, de akadt köztük szép is, úgy döntöttünk, azokat megtartjuk. A hajóm viszont nem bírta meg akkora szállítmányt, ki kellett vonatnom a partra.

Ezalatt Szila lebukott, aztán feljött a hírrel, talált valami nagyot, csak erősen be van ragadva, még nem bírta kiásni. Az is eszembe jutott, hátha egy elsüllyedt kincsesláda. Másodszorra Szila mondta, hogy már megmozdult. Harmadszorra feljött vele, de csak egy nagy kő volt, azt tartotta diadalmasan a feje fölé, csorgott az iszap róla. Tartotta, tartotta, és addig csöpögött az iszap, egyszercsak megláttam, hogy szeme van. Aztán kezdett kilátszani a foga.

Futottunk a szülőkhöz elújságotlani. Koponyát találtunk, ez még a kagylónál is izgalmasabb! Ott ültek a tűzhely melletti lefödés alatt, terítették az asztalt,

itták a sört, és nevettek rajtam, milyen butaságokat beszélek. Erre érkezett Szila is a koponyával. Jajteddleazonnal, sivította Anci nénje, ahogy meglátta, és máris rángatta Szilát kezét mosni. Ott ült a koponya a fűben, mindenki körbeállta. Karcsi bátyja a füle tövét vakargatta, hogy ejsze rendőrt kéne hívni. Erre Marika néni, Karcsi bátyja felesége felháborodott, hogy a drága hús mind elég, a zöldségsalátát pedig megköpik a legyek, ha most kezdünk bolondkodni. Amíg a flekken nincs megéve, be ne tegye ide a lábát senki!

Szinte kész volt az étel, úgyhogy asztalhoz ültünk. Marika néni harsányan beszélt, mosolya az addiginál szélesebb volt, Karcsi bátyja vicceseket mondott, és nagyokat nevetett, de más nem igazán szólalt meg. A koponya ugyanott maradt, ahova Szila tette, oda-odasandítottunk néha. Észrevettem az asztalon egy csomag cigarettát, és az jutott eszembe, dughatnánk egyet a szájába, viccesen nézne ki. Megsúgtam a többieknek, elkezdtünk kuncogni, mire Anci nénje ránk förmedt, hogy tanuljunk meg viselkedni.

Ebéd után aztán Karcsi bátyja telefonált a rendőrségre, kijöttek. Nem értettem, mi történik pontosan, mert románul beszéltek. Egy-két kérdést tettek fel nekünk, arra Szila és Rebi felelt, aztán bevittek minket a házba mesefilmre nézni. Az ablakhoz lopózva próbáltuk kifigyelni, mit csinálnak, de csak álltak, beszélgettek, egyebet nem lehetett kivenni. Elhatároztuk, hogy kellene segítségünk a rejtélyt megoldani. Ha a rendőröket megelőzzük, talán még pénzjutalmat is kapunk.

Tanácskoztunk, mit kellene tenni. Abban egyetértettünk, hogy egy nyomozó nem alszik, mikor érdekes dolog történik, ezért éjszaka mindenképp ébren kell maradjunk. Hogy mi a következő lépés, arról akkor határozunk, mikor a házban már mindenkit elnyomott az álom. Sajnos már itt elbuktunk, lefekvés után Rebiék egyből elaludtak, csak én maradtam egy darabig ébren. Annyit elértem vele, hogy a szülőket sikerült kihallgassam.

Főleg Anci nénje susmutolt sokat. Valaki az esküvőn azt mondta neki, Marika néni öccse, a násznagy, maffiózó, a Nelu Mititelu klánjához tartozik. Ionel bátyja hüledezett, hogy lehet egy esküvőn vadidegenekkel ilyen hülyeségekről beszélni? Mire Anci nénje azt felelte, az embernek tudnia kell, hova keveredik. Magasságos Istenem, csak éppen tudjunk innen egy darabban elmenni, tette hozzá szinte sírva. Ez mende-monda, jelentette ki anya, viszont Marika néni apja szekus volt, az biztos, és ő egyebet nem mond, csak annyit, az esze mindenkinek arra van, hogy használja. Most már igazán hallgassatok el, förmedt rájuk Ionel bátyja, több sületlenséget ne hordjatok össze, lesz nyomozás, az kiderít mindent. Volt még egy kis hüppögés, és érthetetlen mormolás, aztán én is elaludtam.

Másnap hazamentünk, ezért nem tudtunk indítani Sziláékkal közös nyomozást. Nyár végén viszont levelet kaptunk Ritától, elküldték az esküvői fotót. Anya azt mondta, soha többé nem vesz térdig érő ruhát, úgy néz benne ki, mintha karika lába volna, pedig nem is az van neki. Egy rövid levél is volt a borítékban, köszönték, hogy velük ünnepeltünk, jól telt a nászút Mamaián,

meg a nyomozás is lezárult, kiderült, hogy első világháborús a koponya, ott volt akkoriban a front. Anya azt mondta, ő semmire sem venne mérget, egy igazi szekusnak még a sírból is elér a keze bárhova. De azért felhívja majd őket, hogy köszönje meg a fotót, csak előbb tegye el a kovászos uborkát, mert már megvan minden mosva, s a melegben megromlik, ha nem fog neki azonnal. Én arra gondoltam, tényleg ideje lenne magánnyomozónak felcsapni, és kideríteni, mi történt valójában. Kisülhet belőle valami érdekes is.

Husztli István: Mikolajív, Szilánkok-sorozat, 2022 (Képriport, MÚOSZ nagydíj, 1. helyezett)